Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Religie Dalekiego Wschodu. Buddyzm - wykład, PG_00200643		
Kierunek studiów	Religioznawstwo (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Robert Czyżykowski	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Robert Czyżykowski	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	15	2.0	33.0	50

Cel przedmiotu

Celem kursu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami buddyzmu jako systemu filozoficznego oraz religią uniwersalistyczną większości kultur Azji. Przedmiot ma przybliżyć studentom historię powstania buddyzmu, podstawowe informacje z zakresu organizacji, doktryny oraz filozofii buddyzmu oraz współczesne związki buddyzmu z nauką zachodnią głównie psychologią. Celem wykładu jest też ukazanie różnorodności buddyzmu w zależności od kultury; dlatego treści wykładowe będą uzupełniane autorskim materiałem filmowym i zdjęciowym przywiezionym ze świątyń buddyjskich w Tybecie, Chinach, Indiach, Nepalu, Wietnamie, Laosie, Kambodży, Japonii.

Omawiane na wykładzie treści teoretyczne będą pogłębiane i dyskutowane na ćwiczeniach, gdzie prezentowane będą różne techniki medytacyjne w ramach prezentowanych na wykładzie nurtów buddyjskich. Na ćwiczeniach studenci będą poznawać i doświadczać różnych form medytacji i technik medytacyjnych.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[RELL3_W08] Zna zagrożenia wynikające z konfliktów na tle religijnym oraz rozumie znaczenie działań służących porozumieniu i poszukiwaniu rozwiązań opartych na wzajemnym szacunku oraz odrzuceniu wszelkich form dyskryminacji.	Student jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem religijnym, narodowym i kulturowym.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[RELL3_W04] Ma uporządkowaną wiedzę o historii różnych religii oraz rozumie historyczne uwarunkowania ich rozwoju.	Student wykazuje się wszechstronną znajomością buddyzmu oraz zna miejsce buddyzmu pośród religii świata. Rozumie historyczne uwarunkowania rozwoju buddyzmu na świecie.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[RELL3_W03] Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie nauk o kulturze i religii.	Posiada wiedzę na temat buddyzmu oraz ich miejsce wśród religii świata.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[RELL3_U02] Potrafi rozpoznawać różne rodzaje wytworów dawnych i współczesnych kultur oraz krytycznie je analizować i interpretować w celu określenia ich znaczenia, społecznego oddziaływania i miejsca w procesach historyczno-kulturowych.	Student rozumie współczesne procesy zachodzące w regionach, gdzie dominuje buddyzm.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[RELL3_K03] Jest gotów do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia uwarunkowanych odmiennym podłożem religijnym, narodowym i kulturowym.	Student wykazuje się otwartością i tolerancją wobec odmienności kulturowej i religijnej	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu	WYKŁAD: HISTORIA I FILOZOFIA BUDDYZMU Historia buddyzmu i kierunki rozwoju na świecie Hinduistyczne korzenie buddyzmu Współczesne odłamy buddyzmu: Mahajana wielki wóz (Tybet, Wietnam, Chiny, Japonia, Korea) i Hinajana mały wóz (Indie, Cejlon, Birma, Indochiny), Wadżrajana, Lamaizm (Powers, s.103-120) Życie księcia Siddharthy Gautamy i jego ścieżka do oświecenia (Powers, s.25-58) Podstawowa filozofia i terminologia buddyjska; teoria reinkarnacji na przykładzie tybetańskiego Koła Życia i Śmierci; nauki Buddy: Cztery szlachetne prawdy (o cierpieniu, o powstaniu cierpienia, o zniweczeniu cierpienia, o drodze do zniweczenia cierpienia); Ośmioraka ścieżka (pogląd, postawa, życie, dążenia, medytacja, pogrążenie, przebudzenie, poznanie); Pięć zakazów i nakazów; Ustalenia kanonu tekstów (Kosz Dyscypliny, Kosz Kazań, Kosz Wyższej Doktryny) (Powers, s.63-73) BUDDYZM TYBETAŃSKI (Lamaizm): Szkoły buddyzmu tybetańskiego (Ningma, Kagjy, Sakja, Geluk) (Powers, s.387-517) Doktryny i praktyki buddyzmu tybetańskiego, tradycja Bon, praktyki tantryczne (Tybet, Chiny) (Powers, s. 271-346, s.535-539) Proces Bardo (film); Tybetańska Księga Zmarłych (Bard-do Tos-grol) z komentarzem Junga (Powers, s. 351-379) Shambala na górze Kailash: Mistyczna Kraina Istot Oświeconych. Relacja z podróży. Klasztory buddyjskie w Małym Tybecie (Laddhak, Indie). Relacja z Podróży BUDDYZM NARODOWY, WIETNAMSKI ZEN: Główne kanony i filozofia zen Techniki medytacyjne zen Relacja z pobytu w wietnamskim klasztorze zen Truc Lam BUDDYZM NA ŚWIECIE: Buddyzm w Chinach Buddyzm w Japonii Buddyzm w Korei Buddyzm w Indiach
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin	51.0%	70.0%
	udział w zajęciach	51.0%	30.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Powers, J. (1995). *Wprowadzenie do buddyzmu tybetańskiego.* Kraków: Wyd A Kalmus, M. (2008). *Tybet, legenda i rzeczywistość.* Kraków: Wydawnictwo Bezdroża Różycka-Tran, J. (2015). W kole życia i śmierci. W: Boski, P., Różycka-Tran, J., Sorokowski, P., *Podróże psychologiczne przez kultury świata.* s. 91-182. Poznań: Sorus. Trilok Chandra Majupuria, Rohit Kumar (2005). *Gods, Goddesses and religious symbols of hinduizm, buddhism and tantrism.* Kathmandu: Modern Printing Press Zen Master Thich Thanh Tu z klasztoru Truc Lam: *At the Zen Gate, The Carefree Leaves, Open the door to self emancipation, The source of Buddhist Dharmas, Buddhism for beginners* Fromm, E., Suzuki, D.T., De Martino, R. (2000). *Buddyzm ZEN i psychoanaliza.* Poznań: Dom wydawniczy Rebis. Drabina, J. (red.), (2004), *Buddyzm.* Kraków: Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego Przybysławski, A. (red., 2005) *Forma i pustka. Od buddyzmu do nauki i z powrotem.* Opole: Wyd. Hung.	

	Uzupełniająca lista lektur	Artykuły: Różycka-Tran., J., Tran, A.Q. (2021). Historia i specyfika buddyzmu wietnamskiego: zen Trúc Lâm, W: *Buddyzm - tradycje i idee* (Krzysztof Jakubczyk, red.), Kraków: Księgarnia Akademicka, 6 tom serii "Studia buddyjskie", w druku Różycka-Tran, J. (2020). Nie ma buddy bez Buddy. *Przegląd Religioznawczy, 4,* 59-69, doi: 10.34813/ptr4.2020.6; https://journal.ptr.edu.pl/index.php/ptr/article/view/190 Różycka-Tran, J., Tran A. Q. (2014). Self-regulation techniques in Vietnamese Zen Truc Lam monastery. *Gdańskie Studia Azji Wschodniej, 6,* 123-133. Różycka, J., Tran A. Q. (2012). Wpływ technik samoregulacyjnych na procesy psychofizyczne. Badania w grupie sztuk walki Thien Mon Dao. *Gdańskie Studia Azji Wschodniej, 1,* 69-83.doi: 10.4467/23538724GS.12.006.2029 Davidson, R. (2005). Emotion Regulation, Happines, and the Neuroplasticity of the Brain. *Advances in Mind-body Medicine* *21,*(3-4), 25-28. Ekman, P., Davidson, R. J., Ricard, M., & Alan Wallace, B. (2005). Buddhist and Psychological Perspectives on Emotions and Well-Being. *Current Directions in Psychological Science, 14*(2), 5963. https://doi.org/10.1111/j.0963-7214.2005.00335.x Kato H. (2005). Zen and Psychology. *Japanese Psychological Research, 47*,2,125-136.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	brak	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.